

**การพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู**
**The Development of a Mentoring Social Media Technology Blended Model
for Pre-Service Teachers Professional Experience Practices**

วathsanyu ขลิบเงิน*
Wathanyu Khlib-ngoen
มาเรียม นิลพันธุ์**
Maream Nillapun

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และเพื่อประเมินประสิทธิผลของแบบจำลอง ดำเนินการวิจัยด้วยการวิจัยและพัฒนา กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัย ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินตนเองด้านความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการดูแลให้คำปรึกษา แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อแบบจำลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า แบบจำลอง มีชื่อว่า แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมความพร้อม 2) การวางแผนการดูแลให้คำปรึกษา 3) การดำเนินการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม และ 4) การประเมินผล คุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คือ 1) การวางแผนและการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน 2) การจัดการชั้นเรียน 3) ความรับผิดชอบในหน้าที่ครู และ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความพึงพอใจระดับมาก

คำสำคัญ: แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษา/ การผสมผสานเทคโนโลยี

* นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

This study aimed to develop a mentoring social media technology blended model for pre-service teachers professional experience practices, and to evaluate effectiveness of the model. This research and development study was carried out employing mixed methods with the embedded design. The samples were university supervisors, cooperating teachers, and teacher professional training students. The research instruments used in this study were a self evaluation of mentoring competencies, an evaluation of teachers' characteristics of training students, and a satisfaction questionnaire of the model. The statistical devices employed for data analysis were arithmetic mean, standard deviation and content analysis.

The results were as follows. The mentoring social media technology blended model of pre-service teachers for professional experience practices, called Wathanyu MTB Model, The developed model introduces 4 mentoring stages including 1: preparing (P), 2: planning (P), 3: implementing blended mentoring technology (I), and 4: assessing (A). Teachers' characteristics for the training students were comprised of 4 domains of teaching: 1) planning and preparation, 2) classroom management, 3) responsibility and 4) the use of information technology. Regarding the model effectiveness, the study found that the university supervisors and cooperating teachers possessed mentoring competencies at a high level. The results also showed that the training students attained better teachers' characteristics. Furthermore, the samples were satisfied with the model at a high level.

Keywords: Blended Mentoring/ Social Media Technology

บทนำ

เจตนารมณ์ของการศึกษาคือการวางรากฐาน ที่ถูกต้องดีงามของบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้ทั้งปวงอย่างสมดุล อีกทั้งการศึกษายังเป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาคนให้ มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาประเทศในด้าน เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ซึ่งผลผลิตที่สำคัญของ ระบบการศึกษาคือ พลเมืองของประเทศที่รู้เท่าทัน สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่ ตลอดเวลา และสามารถพัฒนาตนเอง ชุมชนและ สังคมประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนได้ บุคคล ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาผลผลิต

ทางการศึกษา ให้มีคุณภาพ คือ ครู

กระบวนการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพ จึงมีความสำคัญ การปฏิรูปการศึกษาทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตครูจากหลักสูตร 4 ปี ในปัจจุบันสถาบันที่ผลิตครูใช้หลักสูตร การผลิตครู 5 ปี ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2547: 6) ได้ให้มีการ ปรับเปลี่ยนหลักสูตรการผลิตครู จากหลักสูตร 4 ปี เป็นหลักสูตรการผลิตครู 5 ปี ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เน้น การปฏิบัติงานในหน้าที่ครู 1 ปี ภายใต้การนิเทศของ อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาและอาจารย์พี่เลี้ยงของ โรงเรียน ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งจะมุ่งเน้นให้

นักศึกษาครูได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงมากขึ้น การผลิตครูเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน จำเป็นต้องอาศัยรูปแบบต่างๆ ของความรู้และประสบการณ์การกำกับติดตามช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่มีคุณภาพซึ่งจะส่งผลในเชิงบวกต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อีกทั้งยังจะช่วยสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครูให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระหว่างการฝึกประสบการณ์ในสถานศึกษา กลุ่มบุคคลที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติการสอนในอันดับต้นๆ ได้แก่ ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศ ซึ่งมีอิทธิพลสูงในด้านการให้ความช่วยเหลือส่วนบุคคล การพัฒนาบทบาทครู และทักษะทางวิชาชีพ ผลของการนิเทศการสอนของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศจะสะท้อนออกมาเป็นผลของความสำเร็จของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและผลของการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะสะท้อนที่ตัวผู้เรียน

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้โลกปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคแห่งสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการทุกด้าน การดูแลให้คำปรึกษา (Mentor) ของอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงโดยการผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมนั้นว่ามีความสำคัญประการหนึ่งสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากสภาพสังคมการติดต่อสื่อสารในปัจจุบันได้มีการใช้เทคโนโลยีสื่อสังคมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งครูวัด (นามแฝง) (2555: ระบบออนไลน์) ได้ประยุกต์ใช้เว็บล็อกเพื่อการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในหน่วยงานต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และจังหวัดราชบุรี พบว่า ได้ผลเป็นอย่างดี ทั้งนี้การที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นครูมืออาชีพใน

อนาคต มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รู้จักการนำเทคโนโลยีสื่อสังคมในยุคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งการที่จะเป็นครูมืออาชีพในอนาคตนั้น สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2554: 36-37) กล่าวว่า ภาระงานครูใน ค.ศ. 2030 การเรียนการสอนจะเปลี่ยนจากชั้นมาเป็นกลุ่ม รายวิชาเป็นแบบสหวิทยาการเป็นการเรียนรู้แบบชุมชนโลกาภิวัตน์ ใช้ 3D Web เรียนได้ทั้งสภาพจริงและใช้อุปกรณ์ไร้สาย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพของครู เพราะครูใน ค.ศ. 2030 จะเป็นคนยุคใหม่หรือเรียกกันว่า Y-Generation อายุปัจจุบันต่ำกว่า 35 ปี Web 2.0 หมายถึง บริการและประยุกต์ใช้ Web รุ่นใหม่ที่เปิดโอกาส ครูในการร่วมมือ แลกเปลี่ยน และสร้างเนื้อหาสาระผ่านเครือข่ายทางสังคม เช่น Blog Wikis Moodles เป็นต้น อีกทั้งยังจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและมีการพัฒนาวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพขั้นสูงได้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมครู การฝึกหัดครู และการพัฒนาครูและสังคมในอนาคตต่อไป

คำถามการวิจัย

1. แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรมีองค์ประกอบ และกระบวนการอย่างไร และมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
2. ประสิทธิภาพของแบบจำลองแบบการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในด้านต่อไปนี้

2.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจ และสามารถในการดูแลให้คำปรึกษาของอาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง

2.2 ด้านคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.3 ด้านความพึงพอใจของอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่มีต่อแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เป็นการวิจัย เพื่อพัฒนาร่วมกับการวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบท วิเคราะห์

สภาพและข้อมูลพื้นฐานการดูแลให้คำปรึกษาการผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมในการดูแลให้คำปรึกษานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินการ ดังนี้ 1. ศึกษาและสังเคราะห์สภาพปัญหาของการดูแลให้คำปรึกษา การผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม จากเอกสาร วารสารกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีตามแนวทางขั้นตอนการสร้างแบบจำลองของ Kevin Kruse (2004) หรือ ADDIE Model ร่วมกับแนวคิดการพัฒนานักศึกษาของมิลเลอร์และพริ้นซ์ (Miller and Prince, 1976) และได้วิเคราะห์แนวคิดสรุปเป็นขั้นตอนการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครู เป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นครู การพัฒนารูปแบบหรือแบบจำลอง การทดลองใช้รูปแบบหรือแบบจำลอง และประเมินผลการใช้แบบจำลองทั้งนี้ในการสร้างองค์ประกอบของแบบจำลองได้ดำเนินการสร้างตามกรอบแนวคิดหลักการสร้างแบบจำลองของจอยซ์ และเวล (Joyce and Weil, 2004) และการสนทนากลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลให้คำปรึกษานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ประกอบด้วย อาจารย์นิเทศจากมหาวิทยาลัยครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ ศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาแบบจำลอง

ข้อกำหนดการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น เทรนติน และซีเมกา (Trentin and Scimeca, 1999) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบหลักสูตรทางการศึกษาทางไกลผ่านออนไลน์ที่เกี่ยวกับหลักการของอาจารย์สอนเสริมและผู้เชี่ยวชาญ คาร์เมน และไอเซลลา (Carmen and Isela, 2007) จากมหาวิทยาลัยเท็กซัส

แพน อเมริกา (University of Texas Pan America) ได้วิจัยเรื่อง การใช้คำถามที่ถูกต้อง การให้ความช่วยเหลือทางออนไลน์ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และหลักการ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักวิชาการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2. ระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ การดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3. สัมภาษณ์ สอบถาม เกี่ยวกับสภาพปัญหาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สภาพปัญหาของการดูแลให้คำปรึกษานักศึกษาในขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การดูแลให้คำปรึกษานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดำเนินการ ดังนี้ 1) วิเคราะห์ผลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 2) ร่างแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 3) ตรวจสอบคุณภาพของแบบจำลอง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเด็นที่ตรวจสอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนของแบบจำลอง ปัจจัยสนับสนุน การผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม และคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้แบบประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องระหว่าง 4.40-5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.00-0.55 และปรับปรุงร่าง

แบบจำลองตามข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 3 การนำแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรของ Taroyamane ได้กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นอาจารย์นิเทศ จำนวน 10 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 58 คน และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 58 คน โดยประยุกต์การวิจัยแบบคุณภาพด้านเวลา และกลุ่มตัวอย่างของการทดลองต่อเนื่อง คำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบการพรรณนาวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาแบบผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้แบบจำลองซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และมีการปรับปรุงแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อเสนอแนะเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพครู มีชื่อว่า Wathanyu MTB Model มุ่งองค์ประกอบของแบบจำลอง ประกอบด้วย หลักการ คือ การดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมด้วยกระบวนการ PPIA เหมาะสมกับสภาพสังคม ปัญหา และเป้าหมายสามารถส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

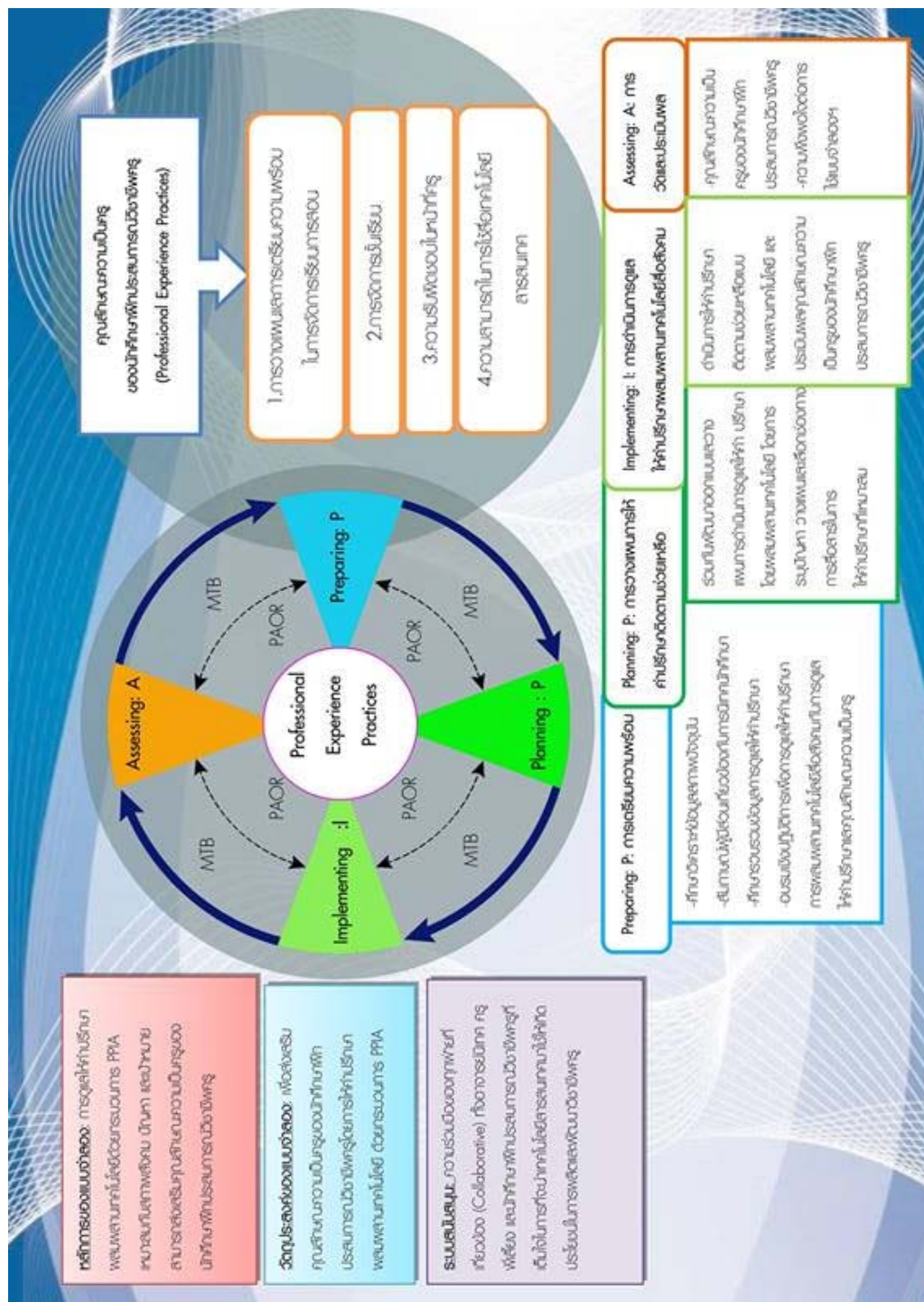
วัตถุประสงค์ คือ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม ด้วยกระบวนการ PPIA

ปัจจัยสนับสนุน ในการนำแบบจำลอง Wathanyu Model ไปใช้ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (Collaborative) ทั้งอาจารย์นิเทศครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เต็มใจในการที่จะนำเทคโนโลยีสื่อสังคมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการผลิตและพัฒนาวิชาชีพครู

ขั้นตอนการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม กระบวนการและขั้นตอนของแบบจำลอง 4 ระยะ (PPIA) ได้แก่ 1) การปฐมนิเทศเตรียมความพร้อม ให้ข้อมูลพื้นฐาน (Preparing: P) เป็นการเตรียมความพร้อมในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจระหว่างอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสภาพปัญหาการดูแลให้คำปรึกษานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และการผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมในการดูแลให้คำปรึกษา 2) การวางแผนการดูแลให้คำปรึกษา (Planning: P) เป็นกระบวนการในการกำหนดขอบข่าย ช่วงระยะเวลา ในการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษา หลังจากได้เตรียมความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

3) การดำเนินการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม (Implement Mentoring Social Media Technology Blended: IMTB: I) เป็นกระบวนการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม สำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามที่ได้มีการกำหนดช่วงเวลาในการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม และ 4) การประเมินผล (Assessing: A) เป็นกระบวนการประเมินผลการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู การให้ข้อมูลย้อนกลับ และมีการตรวจสอบเป็นขั้นตอนย่อยๆ ของการดำเนินการ 4 ขั้นตอน หรือที่เรียกว่า PAOR ได้แก่ ขั้นวางแผน (Plan: P) ขั้นดำเนินการ (Action: A) ขั้นสังเกต (Observe: O) และขั้นให้ผลสะท้อนการปฏิบัติ (Reflect: R) ทั้งในรูปแบบการเผชิญหน้า (Face to Face) และรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสื่อสังคม

ผลการตรวจสอบร่างแบบจำลอง โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงโครงสร้างรายข้อของความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้ของแบบจำลอง และความสอดคล้องของรูปแบบ รายข้อมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า น้อยกว่า 1.00 คะแนน ในภาพรวมเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.31) และผู้วิจัยได้การแก้ไขปรับปรุงแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (Wathanyu MTB Model) ตามคำแนะนำที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้กระบวนการปฏิบัติการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์
วิชาชีพรู (Wathanyu MTB Model)

2. การประเมินประสิทธิผลของแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า

2.1 การประเมินตนเอง ด้านความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม โดยการประเมินตนเอง ของอาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง พบว่า อาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือด้านเจตคติที่มีต่อการดูแลให้คำปรึกษาคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 3 ลำดับแรก ได้แก่ อาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง เห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ เห็นความสำคัญในการทำงานกลุ่มเมื่อได้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา และ อาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยง มีความภาคภูมิใจกับทักษะความเป็นครูของตนเอง ตามลำดับ ส่วนด้านทักษะกระบวนการการดูแลให้คำปรึกษา มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับน้อย

2.2 ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู พบว่า ภายหลังจากการใช้แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคุณลักษณะความเป็นครูสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านในการประเมินครั้งสุดท้าย พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคุณลักษณะความเป็นครู ด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ครู อยู่ในระดับมาก ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการจัดการชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก เท่ากัน และด้านการวางแผนและการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก แต่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ต่ำสุด

2.3 ผลประเมินความพึงพอใจต่อการใช้แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า กลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาในภาพรวมจัดอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านองค์ประกอบของแบบจำลอง มีความพึงพอใจต่อองค์ประกอบที่เป็นระบบสนับสนุน ได้แก่ ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตครูและความเต็มใจที่จะเข้าร่วมพัฒนานวัตกรรมทั้งของอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจระดับมาก จัดอยู่ในลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.19$, $S.D. = 0.27$) ส่วนองค์ประกอบด้านกระบวนการมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบที่เป็นระบบสนับสนุน มีความพึงพอใจระดับมาก จัดอยู่ในลำดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.04$, $S.D. = 0.16$)

ด้านการนำไปใช้ มีความพึงพอใจต่อการปฐมนิเทศ การเตรียมความพร้อม ด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม อยู่ในลำดับที่สูงที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, $S.D. = 0.17$) ส่วนการเรียนรู้ร่วมกันทำให้กระบวนการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมช่วยส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ดียิ่งขึ้น มีความพึงพอใจระดับมาก จัดอยู่ในลำดับต่ำสุด ($\bar{X} = 3.92$, $S.D. = 0.12$)

ส่วนด้านผลของการใช้แบบจำลอง มีความพึงพอใจต่อการใช้แบบจำลองการดูแล ให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมทำให้อาจารย์นิเทศครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจระดับมาก จัดอยู่ในลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.20) ส่วนการใช้แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมช่วยส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจระดับมาก จัดอยู่ในลำดับต่ำสุด ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.10)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีประเด็นสำคัญที่นำมาสรุปและอภิปรายผลดังนี้

1. การพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม พบว่า แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่มีชื่อว่า Wathanyu MTB Model ซึ่งมีองค์ประกอบของแบบจำลองประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัยสนับสนุนและขั้นตอนการดูแลให้คำปรึกษาให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม 4 ขั้นตอน (PPIA) มีกระบวนการขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การปฐมนิเทศ เตรียมความพร้อม ให้ข้อมูลพื้นฐาน (Preparing: P) ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการดูแลให้คำปรึกษา (Planning: P) ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยี (Implement Mentoring Social Media Technology Blended: IMTB: I) ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Assessing: A) ในการนำแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ให้

เกิดประสิทธิผลจะต้องมีปัจจัยสนับสนุนการนำแบบจำลองไปใช้ คือ ความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (Collaborative) ทั้งอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่เต็มใจในเทคโนโลยีสื่อสังคม และสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการผลิตและพัฒนาวิชาชีพครู นอกจากนี้ยังพบว่าผลการตรวจสอบร่างต้นแบบแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงโครงสร้างรายข้อของความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มีค่าระหว่าง 4.00-5.00 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดทฤษฎีตามแนวทางขั้นตอนการสร้างแบบจำลองของ Kevin Kruse (2004) หรือ ADDIE Model ร่วมกับแนวคิดการพัฒนานักศึกษาของมิลเลอร์และพริ้นซ์ (Miller and Prince, 1976) และได้วิเคราะห์แนวคิดสรุปเป็นขั้นตอนการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครู เป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์คุณลักษณะความเป็นครู การพัฒนารูปแบบหรือแบบจำลอง การทดลองใช้รูปแบบหรือแบบจำลอง และประเมินผลการใช้แบบจำลองทั้งนี้ในการสร้างองค์ประกอบของแบบจำลองได้ดำเนินการสร้างตามกรอบแนวคิดหลักการสร้างแบบจำลองของจอยซ์ และเวล (Joyce and Weil, 2004) ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลของแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยได้รับการจากอาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง และผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม (Wathanyu MTB Model) ตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะเพิ่มเติม

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสารสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สรุปได้ดังนี้

2.1 การประเมินตนเองของอาจารย์นิเทศ และครูพี่เลี้ยง ด้านความรู้ ความเข้าใจหลังการใช้แบบจำลอง พบว่า ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสารสังคม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$, $S.D. = 0.62$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา และการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับอาจารย์นิเทศและครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการดูแลให้คำปรึกษา การสร้างความเข้าใจและให้เห็นถึงความสำคัญต่อการผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสารสังคมกับการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งการสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการ และวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้แก่ อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นประเด็นปัญหาหนึ่งของระบบการดูแลให้คำปรึกษานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังที่ประทีป นานคงแนบ (2553: 3) ได้กล่าวถึงการนิเทศการฝึกงานว่าการนิเทศการฝึกงานส่วนใหญ่เป็นแบบดั้งเดิม (Traditional Supervision) มีลักษณะเป็นการพบหน้ากัน (Face-to-Face Supervision) และวัชร เล่าเรียนดี กับประเสริฐ มงคล (2545) ที่ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศที่พบคือพฤติกรรมการเปิดโอกาสให้คิดโดยอิสระ และการชี้แนะให้ปฏิบัติตาม รวมถึงพฤติกรรมแบบร่วมกันตัดสินใจ สำหรับพฤติกรรมการนิเทศที่ช่วยให้พัฒนาศักยภาพการสอนได้มากที่สุดคือพฤติกรรมการนิเทศแบบชี้แนะให้เลือกปฏิบัติและพฤติกรรมแบบร่วมมือกันตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อาจารย์นิเทศ

และครูพี่เลี้ยงมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลให้คำปรึกษาดังที่เบลล์ (Bell, 2000 อ้างถึงใน เฮอร์มินเนีย (Herminia), 2550: 12) ได้ให้ความหมายของ Mentor คือ ผู้ที่คอยช่วยบุคคลอื่นให้ได้มีประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้และเจริญก้าวหน้าทางด้านการเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นบทบาทของผู้ดูแลให้คำปรึกษาดังที่ Rolfe (2008: 45 อ้างถึงใน กนิษฐา เชาววัฒนกุล, 2553: 76) กล่าวถึงบทบาทของผู้ดูแลให้คำปรึกษา คือ การสร้างความสัมพันธ์ ถามคำถาม ฟังและนำเอาความสามารถของผู้รับคำปรึกษาออกมา ผู้ดูแลให้คำปรึกษาไม่ใช่ผู้ที่มีอายุมากกว่า ฉลาดกว่า แต่ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการนำไปสู่บทสนทนาในการให้คำปรึกษา เกิดคำถามจากผู้ให้คำปรึกษาเพื่อกระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาได้คิดอย่างอิสระมีการพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ การสะท้อนประสบการณ์ของพวกเขาในสถานการณ์นั้นๆ มีการวางแผนการดำเนินการ การให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง โดยผู้รับคำปรึกษาจะได้รับการเสริมพลังอำนาจและก่อให้เกิดเป็นวงจรแห่งการเรียนรู้ เห็นความสำคัญในการทำงานกลุ่มเมื่อได้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา

2.2 ผลการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า ภายหลังจากการใช้แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสารสังคมฯ ผ่านไป 3 ครั้ง นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคุณลักษณะความเป็นครูสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านในครั้งที่ 3 พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีคุณลักษณะความเป็นครู ด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ครู อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้เทคโนโลยีสื่อสารสังคมทำให้อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้มีโอกาสสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และดูแล

ให้คำปรึกษา คอยชี้แนะการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ได้อย่างทันท่วงที สอดคล้องกับวลิตภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2537: 3) ที่กล่าวว่า ผู้ที่จะเป็นครูจะต้องมีคุณลักษณะของความเป็นครูและเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในวิทยาการด้านต่างๆ อันได้แก่ มีความรอบรู้ในเรื่องที่จะสอน มีความรอบรู้ในศาสตร์การถ่ายทอดซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาให้เกิดขึ้นสำหรับความเป็นครู การสร้างคุณลักษณะความเป็นครูจึงควรเริ่มจากการสร้างความศรัทธาต่อวิชาชีพครู พัฒนาผู้ที่จะเป็นครูให้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู รับผิดชอบต่อหน้าที่ครูผู้ที่เปี่ยมด้วยความเมตตา รู้จักและเข้าใจผู้เรียน ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อถือและเคารพศรัทธา สอดคล้องกับวโรเพ็งสวัสดิ์ (2543) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะความเป็นครู กระบวนการนิเทศ และติดตามผลของสถาบันราชภัฏ การเอาใจใส่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์ การเอาใจใส่ของอาจารย์พี่เลี้ยง เจตคติต่อ อาชีพครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการจัดการชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก เท่ากัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสารกันด้วยเทคโนโลยีสื่อสังคมมากยิ่งขึ้น ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสื่อสังคมเป็นทักษะ ที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูในยุคปัจจุบันจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ ดังที่ อมรวิรัช นาครทรรพ (2540) และชัยอนันต์ สมุทวณิช (2541) ที่ได้ระบุถึงคุณลักษณะความเป็นครูอย่างสอดคล้องกัน ประการหนึ่งคือ ครูในยุคปัจจุบันต้องใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวถนอมพร เลหาจรัสแสง และคณะ (2545) ได้กล่าวว่า การนัดพบปะเพื่อนๆ นอกชั้นเรียนและการติดต่อกับผู้สอน โดยใช้เทคโนโลยีสื่อสังคม ผ่านทาง e-mail หรือ chat

ติดต่อกับผู้สอนหรือเพื่อนมีความสำคัญมากในสภาพปัจจุบัน ส่วนด้านการจัดการชั้นเรียน และด้านการวางแผนและการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัฐมนตรีสภาการศึกษา การฝึกอบรม การจ้างงานและเยาวชนต่างประเทศ (Ministerlal Councilon Education, 2006) ได้กำหนดว่าครูควรมีความรู้และเข้าใจหลักการ แนวคิด และโครงสร้างพื้นฐานของวิชาที่ตนสอน รวมทั้งความเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่นและสามารถผสมผสานเนื้อหาระหว่างกลุ่มรายวิชาได้ สามารถสอนเนื้อหา และเข้าใจสิ่งเร้าและอุปสรรคในการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนั้นครูยังต้องมีความรู้ในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน บทบาทในการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ รู้และเข้าใจ สามารถอธิบายทฤษฎีการเรียนรู้ ประเมินและประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสอนและการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม ตระหนักถึงปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรมและความต้องการพิเศษของผู้เรียน

2.3 ผลประเมินความพึงพอใจต่อการใช้แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการทดลองผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนของแบบจำลองทั้งในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจให้กับอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันดังคำกล่าวของครูที่ร่วมเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการท่านหนึ่ง กล่าวว่า “ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่ว่าจะเป็น อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ควรมีความรู้ ความเข้าใจในเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน” การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการดูแลให้คำปรึกษากับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ก็มีความเหมาะสม ดังเช่น ครูพี่เลี้ยง ที่ได้กล่าวว่า “อาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัย ควรร่วมมือกับครูพี่เลี้ยงในการพัฒนาศักยภาพความเป็นครู อย่างใกล้ชิด มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข่าวสารข้อมูลทั้งสองฝ่าย” ซึ่งสรุปคดี หลาบมาลา (2554: 36-37) กล่าวว่า ภาระงานครู ใน ค.ศ. 2030 การเรียนการสอนจะเปลี่ยนจากชั้นมาเป็นกลุ่ม รายวิชาเป็นแบบสหวิทยาการเป็นการเรียนรู้แบบชุมชนโลกาภิวัตน์ ใช้ 3D Web เรียนได้ทั้งสภาพจริงและใช้อุปกรณ์ไร้สาย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพของครูจะทำให้ครูรวมตัวกันเป็นเครือข่ายโลก โดยใช้ Web เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน นอกจากนี้ครูยังควรมีทักษะในการใช้ Web 2.0 เพราะครูใน ค.ศ. 2030 จะเป็นคนยุคใหม่หรือเรียกกันว่า Y-Generation อายุปัจจุบันต่ำกว่า 35 ปี Web 2.0 หมายถึง บริการและประยุกต์ใช้ Web รุ่นใหม่ที่เปิดโอกาสครูในการร่วมมือแลกเปลี่ยน และสร้างเนื้อหาสาระผ่านเครือข่ายทางสังคม เช่น Blog Wikis Models เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำแบบจำลองไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม (Wathanyu MTB Model) สามารถส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรคัดเลือกอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่มีความเต็มใจ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อสังคมและควรพิจารณาถึงความพร้อมด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า แบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สามารถนำไปใช้ได้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกหลักสูตรสาขาวิชา แต่ทั้งนี้ต้องเลือกช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่อการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมให้มีความเหมาะสม และไม่ซับซ้อนในกระบวนการการใช้งานเกินไป

3. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้แบบจำลองประสบผลสำเร็จคือการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการดูแลให้คำปรึกษา กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในกระบวนการดูแลให้คำปรึกษา โดยเฉพาะอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ผลสะท้อนกลับระหว่างอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเน้นการศึกษาเฉพาะเทคโนโลยีสื่อสังคมที่จะนำมาใช้ในการดูแล ให้คำปรึกษาควรมีการศึกษาวิจัยแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในรูปแบบการถ่ายทอดสด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนา นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความเป็นครูมืออาชีพในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐา เชาว์วัฒนกุล. (2553). การพัฒนารูปแบบการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสอนและการทำวิจัยในชั้นเรียนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาการสอนคณิตศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการรับสมัครนักศึกษาเพื่อขอรับทุนตามโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี)”.
ครูวัด (นามแฝง). (2555). การใช้เว็บบล็อกเพื่อการนิเทศนักศึกษา. ระบบออนไลน์: เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2555. จาก <http://kruwat.blogspot.com>
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2541). “ครูกับอนาคตของชาติ”. ปาฐกถาพิเศษงานประกาศเกียรติคุณคุณครูแห่งชาติประจำปี 2541, 5-8. (อัดสำเนา).
- ถนอมพร เล่าหจรัสแสง และคณะ. (2545). รายงานการวิจัย เรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้วยระบบการศึกษาแบบกึ่งทางไกล. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประทีป นานคงแนบ. (2553). การพัฒนารูปแบบการนิเทศฝึกงานแบบผสม สำหรับนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วัชรวิภา เล่าเรียนดี และประเสริฐ มงคล. (2545). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศและการนำพฤติกรรมการนิเทศไปใช้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุรยา. (2537). “การพัฒนานิสิต นักศึกษาท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง”. วารสารครูศาสตร์ (ตุลาคม-ธันวาคม).
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. (2543). รายงานวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร. สกลนคร.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2554). “การสอนโดยบูรณาการหลักสูตร”. รวมบทความทางวิชาการด้านการศึกษา. หน้า 61-66 กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท. ,
- อมรวิรัช นาคทรพร. (2540). ความฝันของแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร: ตะวันออก.
- เฮอร์มีเนีย. (2550). การสอนงานและการให้คำปรึกษาดูแล. แปลโดย กมลวรรณ รามาเดชะ. กรุงเทพมหานคร: เอ็กซ์เปอร์เน็ท,

- Carmen and Isela. (2007). **Society for Information Technology & Teacher Education International Conference**. Mar 26, 2007 in San Antonio, Texas, USA Publisher: Association for the Advancement of Computing in Education (AACE), Chesapeake, VA. Joyce, B., Weil, M., and Calhoun, E. (2004). **Model of Teaching**. 7 th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Jonce, B. & Weil. M & callhoun. (2004). **Model of Teaching**. Boston: Ahlyn and Bacon.
- Kevin Kruse. (2004). **Introduction to instruction Design and the ADDIE Model**. [online]. Accessed 2 June 2010. Available from: [http:// www.Transformivedesigns.com/id_system.html](http://www.Transformivedesigns.com/id_system.html).
- Miller, Theodore K. and Prince Judiths. (1976). **The Future of Student Affairs**. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Ministerial Council on Education. (2006). **Employment Training and Youth Affairs**.
- Trentin, G. and Scimeca. S. (1999). “The role of tutor and experts in designing online education courses.” **Distance Education** 20 (1): 144-161.